

Vzpomínky v zimě. Na sněh v létě.

Počasí je úplně na nic. Nemrzne, pár stupňů nad nulou, občas sprchne tak ani skála není suchá a k tomu ty novodobé zákazy. Tam člověk nemůže, jinač je to jen tak daleko a stejně léto má být v létě a zima v zimě a ne naopak.

Jedna alternativa ale zbývá. Její velká výhoda a zároveň i nevýhoda spočívá v tom, že jen na nás záleží, jak je to daleko, jestli ji podniknu dnes nebo zítra anebo vůbec. Není závislá na počasí, na penězích, mrazu ani dešti. My jsme ti, co jí dáváme podobu i obsah. Tou alternativou je vzpomínka...

Cestě samotné předcházeli asi rok plánování, několik pokusů o výjezd (asi tři???), dvě hodiny balení si jídla, vína, muziky do auta a dalších už méně podstatných věcí, jako mapy na cestu, vybavení do hor atd. Karty to psychicky nezvládly a radši zůstaly doma. Řidič i jeho auto to naštěstí nevzdávají, jak se už několikrát stalo, v deset večer probíhá velké nalodění, ještě vynést pytel (i s odpadky) do popelnice, ať ho nemusíme věšet v horách, zapnout autorádio, natankovat, otevřít pivo a ve složení Tomáš Šumka Fiala, Jaromír Yarrica Sukup a Honza Čížek můžeme vyrazit. GO!

Den první

Rakouské a německé dálnice celkem uhánějí a tak východ slunce je šmrnclý německým přízvukem, ospalý švýcarský celník jen párkrát zamžourá a občané EU vítějte ve Švýcarech! Hned za hranicemi nás láká nějaký Coffee shop svým přítímím ke své návštěvě. I zde by se dalo dosáhnout určitých vrcholů, ale naše vůle je pevná a upřena mnohem výš. Na nejbližší čerpací stanici by si našinec mohl říci, že ty Švýcarky vůbec nejsou škaredé, po bližším ohledání se však árijské rysy i řeč mění na slovanské a my můžeme konstatovat kdoví co, hlavně, že jsme plní energie a elánu. Na místních dálnicích se hodně pracovalo (byl tuším čtvrtek) a tak se jízda zpožďuje. Bohužel do Chamomix přijíždíme v době odjezdu poslední lanovky, aklimatizace musí tedy počkat na zítra. Večer nám přichystal procházku po městě plném zavřených obchodů, luxusních penzionů a drahých hospod. Noc probíhá při lahvince vína v romantickém lesíku, který určitě podle míry opotřebení nesloužil jen nám, ale i širokým vrstvám místního francouzského proletariátu. Nad ránem ještě malý test našich žďáráků a už nic nebrání břeclavsko – brněnskému družstvu stoupat do nebeských výšin.

Den druhý

V osm ráno je ještě celé Chamomix v mlžném oparu, nás však lanovka vyváží do jasného a slunečného dne. Kabinka se cestou kolem podpůrných sloupů vždy krásně pohoupe, což některé turisty tak nadchne až začnou vydávat spoustu neartikulovaných zvuků, patrně ze samé radosti. Na Aiguille du Midi (stanice lanovky – 3800 m) panuje krásné počasí. Je jasno a bezvětrí a sluneční paprsky začínají příjemně hřát. Ještě několik rozhledů z teras a už se chystáme ve sněhovém tunelu k opuštění stanice a výstupu do volného prostoru. Je zde velká cedule v několika světových jazycích upozorňující na různá nebezpečí omrznutí, pádu a dalších příjemných věcí. Není na ni však moc dobře vidět, protože je zde spousta horských vůdců a jejich klientů. Ti jsou od sebe k rozeznání podle jednoho jednoduchého a téměř univerzálního klíče: vůdce (neboli führer pro romantiky) má oblečení popsané nápisy jako goretex apod, kdežto klient (praktický člověk z města :) má rifle a šustku podle hesla čím víc pruhů, tím víc adidas.

Sestup ze stanice lanovky směr camp

Za tunelem následuje poměrně prudké, asi šedesátimetrové klesání po ostrém hřebínku, cesta je tak široká akorát pro boty. Vypadá však mnohem nebezpečněji než ve skutečnosti i je. Nicméně sestup po ní jde pomalu právě kvůli několika vůdcům a jejich klientům se smrtí v očích deroucích se nekompromisně

oběma směry. Úplně jsem zapomněl co mají vůdce i klient společného – krátké asi 120 cm dlouhé lano na které je klient navázaný a jehož zbytek má vůdce omotan kolem krku a ramen. Nejspíš asi proto, když se klient rozhodne si razantně zkrátit cestu směrem dolů aby führer moc nezdržoval...

Po půl hodince jsme v campu na Col du Midi (3500 m), kde na nás čeká velká polská výprava čítající asi 20 lidí. Tedy čeká až se rozloučí a předá camp pod naši zprávu, protože milí Poláci jsou právě na cestě dolů. Celý jejich tábor s asi pěti záhraby zůstává pro nás a my se můžeme rozhodnout, který záhrab poctíme naší přítomností. Ještě krátký pokec s jedním polským spinačkem (rozuměj po polsky horolezcem), patrně krví či výchovou spřízněný s jedním známým(i v Montaně), gesta, máchání rukou, mluva a práce celého těla při rozhovoru mi někoho připomíná...

Stan stojí, čaj se vaří, kořalka hřeje, dobroty se pojídají, sluníčko svítí a parádně opaluje (jen ten špek postrádáme:), zkrátka pohoda. Karimatka, tričko s krátkým, sluneční brýle, nic nám nechybí. Nadmořská výška začíná být trochu cítit, občas při prudším pohybu se hlava zamotá, připomíná to středně mírnou opici, tudíž nic čeho by se člověk bál a co by nezvládl. Jediná činnost spočívá v občasném vaření čaje a hlavně pozorování nejen té naší, ale i ostatních stěn kolem.

Po západu slunce se prudce ochladí a téměř okamžitě začíná mrznout. To nás zažene do stanu, nachystat baťohy na zítra a pak už jen zbývá nachystat si budík na ráno, krátký pokec a hurá na kutě.

Den třetí

Ráno je jasno a mrzne. Rychle zabalit poslední věci, v průběhu oblékání narychlo ještě uvařit čaj, baťoh na záda a je možno vyrazit.

Je ticho, jen sníh pod botami trochu vrže. Na obrovské ploše jsme téměř sami – z nedaleké Refuge des cosmiques (čti refuží de kosmik a nezapomeň přidat trochu francouzského přízvuku, je to lepší :) schází asi čtyři lidé mířící stejným směrem. Naše čelovky jako by na sněhu odrážely hvězdy pořád ještě temného nebe. Teprve na konci plošiny obloha začíná blednout a stěna vedoucí na Mt. Blanc du Tacul (4187 m) se ukazuje v plné kráse a pěkně z blízka. V této fázi nás čeká asi pět set metrů převýšení, cesta vede většinou 40 až 50 ti stupňovým svahem, místy se po velkých balkonech obcházejí velké trhliny, jejichž hloubka je i za denního světla ponořena do tmy. Prošlapaná cesta také vede přes dva asi desetimetrové firnové výšvihy se sklonem okolo 70 až 80ti stupňů, což už trochu zavání lezením a je příjemným zpestřením v moři šlapání v prudkém svahu. Ten ostatně není náročný, ale expozice je úžasná a stojí za to.

První jdu já, druhý Honza a na konci lana je navázaný Šumka. U prvního firnového schodu ve čtvrtině svahu se otáčíme a našim očím se ukazuje úchvatná hra ohnivých paprsků vycházejícího slunce. Sníh na slunci se barví do ohnivé oranžové, kdežto ten ve stínu zůstává ledově studený. Šumka to fotí do reklamy, která prodá určitě všechno a pokračujeme dál. Pod námi vidíme spoustu pronásledovatelů, kteří nastoupili později jak my. Oni však míří právě jen na du Tacul.

Druhý firnový výšvih v půlce stěny je též zajímavý a těsně před výlezem ze svahu nás ještě čeká další prudší firnové pole, které ale není ze spodu vidět, tudíž je pro nás takovým malým překvapením. Toto místo je několik desítek metrů pod vrcholovou částí a v podstatě se jím traverzuje směrem vpravo na severozápadní svah, který není tak prudký a několik posledních metrů ve svahu už je jen mírně nakloněných. Traverz však také stojí za to, místy se jde jen na špičkách maček, výška dobrých moc spoustu metrů, expozice v tom tichu řve ze všech stran a adrenalin stříká nejen z uší.

Kolem jedenácté jsme nahoře, těsně pod vrcholem Mt. Blanc du Tacul. Na modrém nebi se ukáže občas nějaký ten obláček, ale naštěstí prolétá ve velké výšce, mnohem výš než je i vrchol Blanku. Počasí se nám zdá неотřesitelné.

Scházíme do sedla Col Maudit (4050 m), jeho plocha je rozlehlá a mírně skloněná směrem na západ(člověk by řekl 4 fotbalové hřiště, ale těžko se to určuje – bílá plocha klame oči), na západním okraji se ukazují četné trhliny, jejichž malé sestříčky se objevují i poměrně hluboko v sedle. Východní strana naopak spadá skálou do hloubky několika set metrů do údolí na ledovec Glacier du Géant.

Po sedle nás čeká druhý, ale naštěstí už kratší svah vedoucí na Mont Maudit (4465 m). Ten se dá projít podle nám dostupných informací dvěma směry. První vede po východním hřebeni a je mixového charakteru, druhý směr kličkuje svahem mezi trhlínami a obchází vrchol ze západní strany. Za tímto svahem by mělo následovat malé sedýlko a delší, ale mírné stoupání přímo na vrchol Mt. Blancu.

Sestup

Plán byl zcela jasný, ale skutečnost úplně jiná. Podle hesla, že když pánbůh dopustí i motyka spustí, se spustily věci.

Rozhodnutí padlo na levou variantu průstupu svahem. Prokličkujeme mezi trhlínami, občas nějaký ten firnový výšvih a máme víc než dvě třetiny cesty za sebou. Paráda. Pomalu postupujeme sedlem pod svah a pozorujeme počasí. Už asi dvacet minut se občas objeví prudší poryv větru, ale naštěstí nic moc, i když ono vlastně už začíná foukat trochu víc. Naštěstí nic, co by nás mohlo ohrozit. Během dalších deseti minut, kdy se začínáme pohybovat svahem však přichází totální změna počasí, čím dál tím silnější vítr přináší z údolí nad Chamonix hustou oblačnost. Viditelnost během deseti minut klesá na úroveň asi dvou až tří metrů, vítr dovoluje si do uší pouze řvát a půl centimetrové sněhové vločky připomínají polystyrenové kuličky. Kde se tady však vzaly? To asi někdo nemá co dělat a tak drolí a drolí...

Následuje rychlá porada. Musíme sestoupit alespoň o pár metrů níž, kde se dá bezpečněji stát a dál se uvidí. Vítr začíná skučet tak, že i z bezprostřední blízkosti je slyšet co říká druhý velice špatně. Sestoupíme asi dvacet metrů, svah už je mírnější, ale orientace díky vánici v podstatě nemožná. Stopy vzal čert a v bílé tmě nebo mlze nebo co to vlastně je, není vidět nic. Nebo vlastně to nic je vidět parádně. Jakou jsme vlastně na dnes měli předpověď počasí ? Předšlého dne ji hlásili tak fifty - fifty, tak se uvidí, jak to těm žabičkářům vyjde...

Vichřice nepolevuje, ale spíš sílí. Chvillemi se opře takovou silou, že by člověk s roztaženýma rukama snad i letěl. No nic, budeme si muset vykopat záhrab a schovat se do něj jak ti sněžní králíci do nory. Komu by se ovšem chtělo tahat nahoru s lopatou? Nastupuje jiná, miniaturizovaná a proto moderní technologie hrabání pomocí cepínů. Abych si jen neztěžoval, ku pomoci nám sloužil i ešus se svým víčkem. Jeden cepínem kope sních, druhý postupně jak první postupuje hlouběji a hlouběji pomáhá sních vyhazovat ven víčkem. No a třetí mezitím odpočívá a baví se kvílením větru, počítáním vloček či jejich chytáním do pusy. To poslední moc nejde, člověk stačí chytout na jeden pokus vždy jen jednu vločku. Zato jí má však plnou pusu.

Asi po pěti minutách se střídáme, člověk se snaží máknout, ale rychle se zadýchá. Práce postupuje pomalu, ale aspoň se při ní zahřejeme. Po nějaké době je nora tak velká abychom se vešli všichni a k tomu najednou. Jaké to blaho být in. Vchod ucpáváme baťohy a sedáme na karimatky. Přemýšlíme jak dlouho tu můžeme v takovém počasí vydržet. Plyn do vařiče pro tři do zítřa, sladké tyčinky ještě tak o půl dne navíc. Závěr je jasný, pozítří ještě budeme schopní sejít sami a popozítří voláme vrtulník...

Sedíme v záhrabu pět minut, když slyšíme, nebo vlastně už neslyšíme nic. Vítr nejspíš přestal, mrkneme ven a opravdu mrak se začíná trhat, už ani tolik nefouká. Sněhu moc nepřibýlo, vítr všechen přifoukal a zase odfoukal, na obloze však zůstává spousta mraků a ani hodinky svým časem nejsou nakloněny dalšímu postupu. Jsou tři hodiny a tohleto divadýlko nás stálo tři a půl hodiny.

V sedle Col Maudit už na cestě zpět

Za
mírnéh
o větru
postupu
jeme
sedlem
zpět.
Naše
stopy
už
dávno
zavál
vítr a
cestu
spíše
odhaduj
eme.
Pod
vrchol
em du
Tacul

potkáváme dva zbloudilé frantíky, kteří vánici přečkali kdesi v závětrí ve stěně nad tábořem. Chtějí pokračovat na du Tacul, ale asi deset minut poté to taky otáčejí. Dohánějí nás ještě před traverzem ve vrcholové partii a tak je pouštíme před sebe, ve dvou jsou přeci jen rychlejší.

Traverz z vrchu vypadá horší než opravdu je a tak i nám relativně rychle ubývá výškových metrů. Počasí není nic moc, o dopoledním azuru si můžeme nechat zdát, ale aspoň moc nefouká a viditelnost se dá počítat na desítky a chvílemi i stovky metrů. Občas dokonce zahlédneme i náš camp. To nám dodává důvěry a s heslem pomaleji a lépe než rychle a hůře si v klidu šlapeme dolů a užíváme stěny. Z každého občas vypadne nějaké moudro zenových kvalit, z výšky to vše hold vypadá krapánek jinak, pohoda zábava, pohoda výlet. Nad firnovým schodem v půlce stěny začíná pomalu, ale jistě přicházet plíživá nicota. Vítr přestává foukat, vzduch se takřka ani nehne, ale něco v něm visí.

Slaňování do mlhy

Slaňujeme přes hrušku a ačkoliv je hloubka slanění asi patnáct metrů, není dolů moc vidět. Postupně jak se dostáváme níž a níž, vzduch houstne a viditelnost klesá. Poslední

slanění a po paměti víme, že teď nás čeká už jen středně mírný svah dlouhý asi dvě stě metrů. Co však vypadá ráno za světla tak, podvečer a v mlze vypadá úplně jinak.

Mlha je tak hustá, že není vidět přechod sněhu ve vzduch, stopy veškeré žádné. Naštěstí jsme už pod svahem na relativní rovině kde na ploše necelého kilometru čtverečního se nachází i náš stan. Začíná opět foukat a tak i stopy za námi hned mizí. Jak poznamenal bigbeatový znalec Šumka – Kapitán Mlíko je tu s námi.

Kapitán Mlíko

Nepomáhají ani brýle s oranžovým zotřovacím filtrem – na světě jsou v tu chvíli jen čtyři věci – my tři a bílé prázdno kolem nás. Nebýt zimy a větru, dalo by se na tom stavu bez žádných vjemů silně ulítnout. My si taky ulítáváme, ale hlavně na hledání správného směru ke stanu. Roztahujeme se co nám lano dovolí a jdeme dopředu, alespoň nám se tak zdá. Po chvíli potkáváme skálu na jejímž vrcholku je postavena chata Refuge de cosmiques a odtud je to do našeho stanu co bys kamenem hodil a zbytek došel. Asi třicet metů od stanu ještě potkáváme kámen velikosti polského fiatů, který tu ráno vůbec nebyl. Že by zas nějakí Poláci?

Baťohy ze zad dolů, vaříme čaj, odhazujeme sníh, když tu najednou kde se vzal tu se vzal postarší frantík a že prý kde je kosmická chata? Odpověď, že támhle tím směrem asi tři až pět set metrů mu zjevně stačí a tak vyprašuje dál, z dálky ještě zavolá – zítra jdu na Blanc, jestli chcete, můžete jít se mnou. Pět minut nic a v jeho stopách kráčí skupinka asi šesti lidí. V mlze si nás asi nevšimli, jdou pár metrů od nás, jsou úplně ticho, mechanické pohyby a jak se v mlze objevili tak i zmizeli. Halucinace jsem neměl, kluci je viděli taky...

Den čtvrtý

Přes noc napadlo asi čtyřicet čísel nového sněhu do kterého se krásně až po kolena boříme. V asi deset hodin se mraky začínají trhat a pomalu se rozjasňuje. S tím jak se ožívá den a teplota pomalu stoupá, začíná oživovat i náš camp. Tu z díry vyleze horolezec, z jiné zase horolezkyně, místy jich vyleze dokonce víc najednou (?!). Z míst, kde včera večer za tmy člověk slyšel jen vzdychy, nadávky a šustot toaletáku (ne cizího! Foukal vítr a zas tak slyšet nebylo) a jiné podivné zvuky se najednou ozývají nadávky, skřípání zuby a prskání –

jaká to oslava nového života! Dokonce i zbloudilý frantík se ukazuje a se slovy – je tu moc sněhu, jdu jinam – odchází opačným směrem než, kterým se chtěl vydat večer.

My balíme a za chvíli nabíráme stejný směr – cíl stanice lanovky. S sms z domova se dozvídáme něco o za posledních sedmnáct let největší vichřici v tuto dobu, záchraně několika horolezců (z toho tři Čechů! :). V kabině si ještě užíváme svých patnáct minut slávy, kdy se stáváme středem pozornosti rodinky z New Yorku. Dcerka vrhá obdivné, matinka chtivé pohledy, tatínek si nás na tajňáka fotí a my tři brilantní angličtinou svých končetin líčíme o co že vlastně těm horolezcům jde☺

A o co že tu vlastně jde?

Mt. Blanc jsme dobyli a přitom taky nedobyli. A vzpomínáním člověka napadá množství otázek. Postavili jsme se tváří v tvář sami sobě i sobě navzájem? Dozvěděli jsme se o sobě něco nového nebo naopak kus sebe ztratili? Naučili jsme se něco, co nás posunulo o kus dál? Stali jsme se lepšími?

O to by přeci mělo jít, ale kdo s jistotou může tvrdit, že....

Každý si musí odpovědět sám...

Vzpomínka zůstává. A stojí za to, i kdyby člověk měl jen znovu cítit cepín v ruce, studený vítr ve tváři nebo naopak hřejivé paprsky vycházejícího slunce. Nebo vidět úsměv či únavu ve tváři svých kamarádů. Stojí to za to.

Vzpomínky v zimě. Na sněh v létě.

Vysvětlivky:

Aiguille du Midi – stanice lanovky, 3800
vrcholek 3842

Col du Midi - sedlo – camp, 3532

Mont Blanc du Tacul – 4187

Col Maudit - sedlo 4030 – 4060

Mont Maudit - vrcholek 4465